

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografică arhidiecezană Sibiu, strada Măcelarilor 47,
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancoate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru se-care publicare.

Revista politică.

Sibiu, în 1 Septembrie.

Călătoria împăratului la Galiția n'a încetat încă de a fi obiectul de discușiune în țiare. „P. Napló” recomandă demonstrațiuni serbătorești când va veni împăratul în Ungaria, pentru că, după dînsul, politica împărătească este introducerea unei politici, ce Ungaria dela 1830 o dorește. Națiunea ungurească se nu se arate indolentă, când e vorba de o cestiune mare, cum este cestiunea polonă față cu Rusia.

Foile rusești admonează pe Poloni să fie cu băgare de seamă și să nu facă cauză comună cu Austro-Ungaria, căci Rusia este un stat slav și în cele din urmă Rusia tot va ajunge în fruntea popoarelor slavice, cum a ajuns Prusia în fruntea popoarelor germane.

Principele de coroană Rudolf a fost foarte bine primit în Berlin. Împăratul Wilhelm l'a denumit general-major.

„Polit. Corr.” anunță din London, că cabinetul de acolo a primit scirea, că principele Montenegro lui renunță dela Dinoș și Gruda, dacă Poarta se învoiesc a cede Dulcigno. O telegramă din Constantinopole asigură, că și puterile sînt învoite a lăsa Porții Dinoșul dacă cede de bună voie Muntenegruului Dalcinul.

Comisiunea Dunăreană.

„Journal des Débats,” în numărul dela 4 Septembrie st. n., publică următorul articol pe care l' reproducem după traducțiunea diarului „Timpul”:

Trei săptămîni au trecut de când „Grenzboten” a deschis focul și a turburat seninătatea oficioasă a organelor celor două cancelarii, și cu toate aceste furtuna nu s'a liniștit încă. Această polemică a primit elemente nouă dintr'o descoperire, numai bună pentru a descepta eroarea și indignațiunea

la nescie oameni ce o complesiuone destul de pacinică: se conspiră pentru a exclude pe Austria și pe Germania dela Dunărea de sus și dela cea de jos. O asemenea ne-dreptate nu e de înțeles. De aceea oficioșii sînt sau se prefac a fi foarte mînioși. Marile puteri nefîind simțitoare pentru intimidări, presa vienieză se aruncă asupra principatorilor dunărene și propune a le face să plesnească, dacă ar încerca cumva de a nu voi să se lase a fi mîncate. Alternativa o adementitoare: închipuți-vă numai! Aceste mici state, chimate a'și căuta de interesele lor fluviale, nu se vor pute înțelege nici când. Austria se oferă de bună voie a le face să se înțeleagă. Există o veche fabulă asupra soiului acesta de arbitragiu. Acordul între membrii comisiunei riverane, prezidiate de delegatul austriac ar fi intr'adevăr atât de complet, încât în curînd nici nu s'ar mai auți vorbind de ea și de daraverile ei.

Sîntem plecați a crede, că lucrurile nu se vor petrece tocmai astfel. Pot să tot recrimineze cu linișce și sânge rece condițiile tîrgului aleatoriu, pe care l'îl oferă Austria și Germania. Ce cer, într'un cuvînt, aceste două puteri? Prezența pentru Austria, cu vot preponderant în caz de împărțirea de voturi într'o comisie fermureană dela Galați până la Porțile de fer. Austria nu e fermureană în partea aceasta a fluviului. Pentru a justifica această pretenție ea învoacă situația ei geografică: libertatea navigației pe Dunăre e indispensabilă pentru prosperitatea ei, și organele autoritate. Aceasta nu e de tăgăduit și nici n'a gîndit cineva în Europa de a închide Austro-Ungariei Dunărea. Pentru a înlătura o eventualitate atât de primejdioasă, ea cere să stăpînească Dunărea într'un curs de preste 300 kilometri depărtate de teritoriul ei. Dacă îndrîrîtul acestei exigențe n'ar fi un plan cu adîncime meditat în contra tuturor aceluora cari, fermureni sau nu, vor a se servi de Dunăre ca de o cale absolut liberă, i s'ar pute răspunde presei austriace, că cea mai bună garanție a libertății fluviului e aceea a Europei. Articolul 53 al tratatului dela Berlin prescrie, că regimul în vigoare și principiile aplicate la Dunărea de jos se vor întinde, prin mijlocul unui regulament ad-hoc pregătit de comisia euro-

peană din Galați, asupra părții rîului dintre Galați și porțile de fer. Dar fiindcă navigația fluvială se deosebesce sub multe raporturi de cea maritimă, o comisie fermureană specială va fi chemată a aplica acest nou regulament. Cu sîte cuvinte Dunărea dela gurile ei până la porțile de fer, va deveni o cale deschisă tuturor pavilionelor și va fi scutită de ori ce pedecă sub înalta priveghere a semnatorilor tratatului dela Berlin. Intr'adevăr Austria n'ar avé decât să se launde cu o asemenea stare de lucruri dacă după cum pretind organele ei, ea nu ține la nimic alta decât la manșinerea libertății complete și ilimitate pe Dunăre.

„Dar nu prea pare să fie acesta scopul pe care e'î urmăresce în înțelegere cu Germania, credincioasa sa aliată. Jurnalcele germane și austriace pretind, că există voiața de a exclude pe Austria din consiliul Dunării de sus; tocmai contrariul e adevărat; nimeni nu voiesc să excludă pe Austria dela Dunărea de sus, și dacă judecăm după revelațiunile făcute în cursul acestei curioase polemici, Austria e aceea, care vrea să excludă pe toată lumea. Această pretenție e deja destul de esorbitantă, dar nu e singură: diplomația austriacă pare a voi să ajungă, prin o progresiune lentă prin o infiltrare continuă, la suveranitatea completă a fluviului și a statelor ce el udă

„Pentru a începe această operă de asimilare politică și de absorțiune comercială Austro-Ungaria a încercat de a sterge din viitorul regulament de navigație, consacrată și aplicată la partea inferioară a fluviului. L'indépendance roumaine ne a dat o probă publicînd avant-proiectul regulamentului preparat sub inspirația cancelariei dela Viena. Nu se face nici o mențiune de libertatea navigației și aceasta după un amendament al delegatului austro-ungar. Multămită acestui subterfugiu, Austro-Ungaria înțelegea să oprească accesul Dunării de sus nefermurenilor, dintre cari e drept, că și ea și-gar fi regulat toate drepturile prin mijlocul unor convențiuni particulare, obținute sau impuse României, Serbiei și Bulgariei. Astfel, după ce ar fi exclus pe toți ceilalți dela percursul dintre Galați și porțile de fer, ea ar fi reluat po-

sesiunea fluviului, deastădată fără a întimpina nici o concurență. Cât despre libertatea comercială a principatorilor dunărene, credem de prisos de a mai țice ce ar fi devenit ea.

„Astfel, după ce ar fi înlăturat orice concurență comercială și ori ce supraveghere politică, Austria cere în comisia Dunării de sus prezidenția, plus un vot preponderant în caz de împărțire de voturi. Acesta al doilea pas, de astă dată e decisiv în spre scopul propus. Comisia fermureană se va compune din trei delegați, al României, al Serbiei și al Bulgariei și dacă se mai adaugă unul austriac, ar fi patru; în caz de împărțire de voturi, votul prezidentului face lege, — privilegiu enorm, care crește încă prin faptul, că Austria va pute în tot dea-una, fie prin intimidare, fie prin înduplecare, să aibă în parte și pe unul din Principate, pe Sîrbia de es, pentru ori ce va voi să propună sau să impună.

Introducerea Austriei în comisia fermureană, cu privilegiile ce ea le reclamă, ar fi ecuivalentă cu absorțiunea în trege inițiative a Principatorilor dunărene și cu întinderea domeniului fluvial și a influenței politice a Austriei până la Galați. Ea ar poseda cheile cîtor trele Principatelor și ar impune legislațiune fluvială, și prin o estensiune de tot naturală, ar domni în consiliile de la Belgrad, de la București, ba chiar de la Sofia. Ar fi curios în adevăr de a vedea pe Bulgaria, liberată de Ruși, ridicată de Rusia la rangul de țară liberă și unită cu ea prin legăturile celei mai vii recunoștințe, trecînd contra voinței sale sub protectoratul Austriei, rivale Rusiei în comisia orientală.

Dar oare aceasta e tot? Desigur că nu. După ce s'ar fi stabilit supremația politică și comercială până la Galați imperiul austro-ungar n'ar avé nevoie de cât de o mică influență pentru a întinde până la Sulina. Se va țice, că comisia europeană pentru navigația Dunării de jos e în vigoare și că nu se va lăsa ușor suplantat. Cu toate aceste, nimic mai ușor de cât de a pune capăt existenței acestei comisiuni și a'i substitui

FOIȚA.

„Εξενυάτε τὰς γοργάδας.”

I.

Cei trei coconi în foc.

Iacta est alea! E adusă și e publicată sentința „Telegrafului roman”! Onorabilul public o poate ceti în articolul de fond din numărul 70 al „Observatorului”.

Muți s'îm fim ca peșcele; s'îm luăm ciaslovul a mînă și s'îm vedem de a le biserică, de cele clericale, de biblie. Altfel nu e vai și amar de steaua noastră! așa țice colega și vecinul nostru. De trei ori țice aceasta și de trei ori bate puternic șeaoa... în direcțiunea aceasta. Și fiind că-o țice el, noi trebuie să ascultăm, pentru că el — de și organul alor trei oameni muritori — e infalibilistic.

Ne vom păstra dară nimbul biserican și aici sub linie; nu de frica puternicului, ci din respectul ce avem

cătră cifra de 3. Ea e cifra magică a ădilelor presente. Trei ani trăim într'un oraș cu colega „Observatorului” fără ca în decurs de trei ani de țile să fi scuit noi ori onoratul public: *cujus generis* e vecinul nostru? Acuma după trei ani de viață ne spune, că dînsul e organul unui partid (?) din Sibiu (?) înființat cu binecuvîntarea (???) și consensul (???) mai multora spre a apêra (?) interesele (?) aceluia partid (??). Sperăm că peste alți trei ani „Observatorul” ne va comunica și programa partidului, cărei servește; apoi preste alți trei ani consemnarea somităților, cari formează partidul.

Astăzi scim atîta, că cifra 3 predomină într'u toate evenimentele țilei, și în acele ce privesc adunarea generală a asociațiunei pentru literatura și cultura poporului român ținută în Turda. Trei țile țin adunarea generală, cu care se începe un nou period de trei ani; în trei numeri ai sei raportează „Observatorul”, cumcă mai ales la trei domni nu le-a venit la socoteală pășirea pe scenă a opozițiunei; trei „alune”, trei măciuci;

trei demințiri după triplă revisiune s. c. l. Un lucru foarte interesant, în care eאר obvine cifra de 3, nu l' cunoașce încă on. public. Din partea opozițiunei eאר trei oameni, cari se luptau pentru credința lor. A constat aceasta în ședința publică un domn „foarte tîner” din adunare, și opozițiunea n'a negat nici adevărul constatat de el, nici „ținerețele sale” la cari s'a provocat.

Cine sînt însă acești trei oameni? Cum e numele lor? Cari sînt meritele lor din trecut? Făcut-au ei căi ferate, fabrici, fonduri și bance?

Nu ne permite „Observatorul” de a ne ocupa și noi de aceste. Biblia e a noastră parte; deci-dară vom răspunde cu biblia și la aceste întrebări, și ne rugăm să fim bine ascultați și bine pricipuți!

„In anul al optspredecelea Nabuhodonosor împăratul au făcut un chip de aur și l'au pus pe el în cîmpul Deira în țara Vavilonului.”

Esegeții încă nu s'au putut uni asupra întrebării: ce a înfățișat propriamente acest chip de aur? Unii

țin că a fost un monstru fisic, un om cuadrat v. s. d. pe cât de înalt pe atîta de lat și gros. Alții țic, că a fost un monstru moral, obrăncin, mincinos, trivialitatea, lenea, prostia s. a. toate reprezentate prin figuri simbolice și turnate în una. Eאר alții iau lucrul în sens parabolic și țic, că sub chipul de aur e de a se înțelege banul sau vreun institut de bani.

Nice aceea nu sciu esegeții cu siguranță, unde a fost „cîmpul Deira”? sigur e numai, că cuvîntul „deira” în limba assirică însemnează: crepătură sau cheie de munte cum se află d. e. și în Transilvania din sus de Turda.

„Și au trimis Nabuhodonosor împărat să stringă pe toți domnii cei mari, și maimarii oastelor și povățitorii și ispravnicii și toți boerii țerilor, și au stat înaintea chipului. Și strigătorul striga cu țarie. „Voane se țice... în ce ceas veți auzi glasul trimbiții și al fluerului și al alăutei... se cădeți se ve închinați chipului celui de aur pe carele l'au ridicat Nabuhodonosor imperatul. Eארă cela ce nu

comisia țermureană, în care Austria cere a domina ca stăpână. Puterile comisiei europene au fost reînnoite de către conferința din Londra la 1872, dar ele expiră la 1883. La anul următoriu deja puterile vor avea a examina dacă le convine de a reînnoi încă o dată însărcinarea și pentru a prelungi existența comisiei ele vor trebui să se unanime. E de ajuns un vot disident, pentru ca comisia europeană să înceteze de a exista. Să crede că acest vot va fi al Austriei. Ce se va întâmpla după aceasta? Dunărea de jos, supusă în curs de 25 de ani unei legislații internaționale, ar recădea sub dreptul comun. Țermureni adică comisia țermureană, prezidată de Austria, și instituită prin comisia europeană, ar lua în mână opera acesteia din urmă. Muma ar fi înghițată de către copil. România fiind țermureană de amândouă părțile fluviului deci și de la Galați până la Sulina influența austriacă s'ar întinde, prin intermedierea României, până la gura aceastei, precum și peste brațul sf. George.

Aceasta ni se pare a fi adevărul asupra polmiei ridicate de Țările oficiale din Viena și Berlin. Adevărul e în deplină contradicție cu ele. După cele ce Țările, Rusia și Anglia ar fi conspirat pentru a despoia pe imperiul austro-ungar de partea sea de supraveghiere a Dunării și pentru a' lega mânele. Dacă s'a conspirat unde-va însă, în afacerea în chestiune, aceasta nu s'a întâmplat nici în Londra, nici în Petersburg, ci într'o altă capitală. E nevoe de a adăuga că, dacă conspirațiune există, de sigur nu în contra Austriei vor fi conspirat Austriacii?

Procesul verbal

al ședințelor învățătoresci și al cursului supletoriu ținute în Beliu la 7 8 și 9 August 1880. v.

Prezenți sunt 15 învățători din tract afară de aceștia conferința e fericită și de privilegiu ce l' prezentă venirea în mijlocul ei dñii: Vasiliu Mangra, profesor de teologie, Georgiu Orosz, protop. gr. cat. Georgiu Vesa, medicinist., Francisc Herczeg junior jurist absol., Petru Leucuța preot., Zenobiu Muntean preot., Romul Mangra teolog abs. și Teodor Vallea inv. gr. cat.

Ședința I.

În ziua a 7 dimineața la oarele 9 dl Georgiu Leucuța parochul local celebrază s. liturgie cu chemarea sântului Duch, după aceasta comisariul consistorial Paul Gavrillete chemă la notariul pre Nicolau Pécuaru până la constituire. Notariul dă cetire ordinațiunii venerabilului consistoriu eparchial gr. or. Oradan ddo 8/20 Iulie 1880 Nr. 570 scol. referitoare la ținerea adunării sus amintite, apoi co-

misariul deschide ședința prin cuvântare potrivit acestui act.

2. Urmează la ordinea Țilei constituirea comitetului dirigent al agențelor conferenței și cursului supletoriu.

Se alege cu unanimitate: Iosif Muntean de notariu, Ioan Alba și Ioan Budiu de propuneri la cursul practic.

3. După constituire dl Georgiu Vesa se însușu cu un operat aparținătoriu în sfera științei fizice cu titlul: „Acul magnetic“ „compasul“ și „electricitatea atmosferică“ totodată la dorința adunării Ține prelegere despre acul magnetic și compas într'un mod atât de dester, cât a atras toată atențiunea prezenților.

Fiind timpul înaintat ședința se ridică, anunțându-se cea procsimă pe astăzi la 3 oare d. m.

Ședința a II-a.

4. La oarele 3 p. m. d. Georgiu Vesa își continuă disertațiunea, ce o a întrerupt a. m. până la oarele 4 — în a cărei urmare dlui propunătoriu i se exprimă mulțumită protocolară.

5. Dela oarele 4—5 se Ține examen cu învățătorii din cele prelese.

6. Venind la ordinea Țilei discușiunii libere și voluntare: Miron Sciubeiu arată că: în cele mai multe comune, comitetele parochiale nu sustern bugetul salariilor învățătoresci și al șepetel scolare comitetului comunal, pentru inducerea acelor în preliminare, încasarea și administrarea la locurile competente, la ce — conferința concludă: a se susterne venerabilului sinod eparchial, un memorandum în privința controlului, — asupra activității comitetelor parochiale și în deosebi în ceea ce privește executarea ordinațiunii Ilustrății Sale Prea Sântitului Domn Episcop al nostru diecesan emisă în acest merit, ddo Arad în 1 Septembrie 1879 Nr. 1195 însărcinând cu elaborarea aceluia pe dñii Georgiu Leucuța, Iosif Muntean și Paul Gavrillete.

Fiind timpul foarte înaintat ședința se încheie anunțându-se cea următoare pe ziua de mâne, la oarele 8 a. m.

Ședința a III-a.

7. În ziua a 8-a după sosirea participanților reverend. d. Vasiliu Mangra, avu bunăvoința a diserta din studiul religiunii, a arăta metodelor propunerii într'un mod intensiv binepractic și dester, pentru ce — a secerat cele mai vii aplause și expresiuni de grațitudine dela soți prezenți.

8. Ioan Budiu Ține prelegere din istoria patriei și geografie, apoi din gramatica română și analizare.

În finea acestora ședința se ridică anunțându-se cea următoare pe după ameați la 2 oare.

va căde să se închine, într'u acela ceas va fi aruncat în cuptoriul ce arde cu foc.

Despre capturiul acesta un esegēt din seculul al 5-ea scrie: Trei oameni iscusiti, un popă mare, un popă mai mic apoi un povățuitoriu, care cunoaște vremile anului și lunele și septemăniile și Țilele și pătrarele luni toate sērbătorile mici și mari — se intruniră se sfătuiră și statoriră ca fiecare din ei să dea câte 1000 de cărămăși și să facă un cuptoriu mare în care se prefacă în scrum și cenușe pre toți, cari vor avē ochi de vēdūt și urechi de audīt. Aduseră apoi un mester renunīt, carele în altă cetate o dusesse la o pripocisă mare. Acesta le făcu un cuptoriu plin de labirinte, catacombe și canale de tot soinl, în care întunecimea era mai mare, decât în toate suteranele și pesterile pământului Cuptoriul și la înălțime semēna mult cu turnul Vavilonului, încāt depe vērtilul lui se putea observa mișcarea stelelor, sborul păsērilor și curgerea apelor.

Și au fost după ce au audīt toate

popoarele glasul . . . au cădūt de s'au închinat chipului celui de aur. Atunci s'au apropiat nesce oameni și au Țis: Imperate în veci să trăiesci Tu imperate ai pus porunca ca tot omul . . . de nu va căde să se închine chipului celui de aur . . . să se arunce în cuptoriul, care arde cu foc. Deci sūnt aici nesce oameni Sēdrah, Misah și Avdenago, cari nu ascultă porunca ta, și dumneȚilor tei nu slugescu și chipului care ai pus nu se închină.

Atunci Nabuhodonosor împēratul cu turba mare și cu mânia a Țis: să aducă pe Sēdrah, Misah și Avdenago, și oamenii aceia s'au adus înaintea împēratului. Și grānd împēratul a Țis: oare așa este cu adevērat, că dumneȚilor mei nu slugiți și chipului celui de aur, care am ridicat nu vē închinăți? Acum dară să fiți gata dacă veți audī glasul trimbiții și al fluerului. . . . să cădeți, să vē închinăți chipului celui de aur, care am făcut: Eară de nu vē veți închina, în acel ceas vē voiu arunca în cuptoriul, ce arde cu foc.

Și respundēnd Sēdrah, Misah și Av-

Ședința a IV-a.

9. La 2 oare p. m. se începe esaminarea din studiile prelese în ședința precedentă. La 3 oare d. Georgiu Vesa disertează verbalmente din studiul: istoria naturii cu privința specială la datele zoologice, botanice și mineralogice. — Se ascultă cu viuă plăcere.

10. Ioan Budiu face următoarea propunere:

Considerād că: deși legile susțătătoare ces. regesci impun adm. politică a se îngriji de promovarea învățămētului, a da mână de ajutoriu învățătorilor în toate afacerile oficiale și anume la încasarea salariului învățătoresc, la constringerea părinților într'u trimiterea pruncilor la școală etc. etc. Subprefectul cercului Beliu dl. Carol Szele ignorează pre învățători și le respinge recerările oficiale fără nimica rezultat la ce — conferința decide: ca venerabilul nostru consistoriu eparchial Oradan să recerce pe oficiosul de vice-comite, ca se îndrume pe subprefectul amintit la respectarea și executarea legii.

Fiind timpul înaintat preste 7 oare. seara ședința se încheie, anunțându-se cea mai procsimă pe mâne, la 8 oare a. m.

Ședința a V-a.

11. La 8 oare adunându-se învățătorii în curs Ioan Alba prelege din toate obiectele până aci nediscutate pe rēnd până la 12 oare până ce se esaură tot materialul prescriș pentru prelegere; acuma la dorința adunațiilor. Ședința se suspinde pe 10 minute.

12. După redeschiderea ședinței comisariul consistorial și propunătoriu Ținură examen cu ascultătorii din toate studiile propuse ale căruia rezultat. — se induce în semnarea luată despre calculele esaminațiilor și se înaintează venerabilului consistoriu eparchial gr. or. Oradan.

13. Ne mai fiind alte obiecte de pertractat comisariul salută pre învățători și pre dñii oaspeți cari au luat parte activă la acest act apoi se declară ședința de încheiată pentru anul acesta. — Învățătorii întonează „Aperatoarei Doamnei“ apoi prin stringere de mână se despart.

Comisariu consistorial. Notariu:
Paul Gavrillete, Iosif Muntean,
învățătoriu în Balii. inv. în T. Medieș.

Declarațiune.

Domnule Redactor! Scirile false, ce se scorniră în urma închiderii pensionatului Vautier, măe constring, se fac următoarea declarațiune publică;

Subscrisul declar prin aceasta, că de aproape Țeci ani dau instrucțiune în in-

denago au Țis: Impērate Nabuhodonosore! DumneȚilor tei nu vom slugi și chipului de aur, carele ai ridicat nu ne vom închina.

Atunci Nabuhodonosor împēratul se amplu de mânia și și-au schimbat vederea feții lui asupra lui Sēdrah Misah și Avdenago și au Țis: ardeți cuptoriul de șapte ori mai mult până va arde de tot. Și unor oameni tari au poruncit cu mare Țarie se lege pe Sēdrah, Misah și Avdenago și săi arunce în cuptoriul cel cu foc.

Atunci bărbații aceia i-au legat și cu nădragii și cu islicele lor, și cu îmbrăcăminte și cu hainele lor i-au aruncat în mijlocul cuptoriului, care ardea cu foc.*

* Onoratul public poate vedē dară că pe cei trei din opoșiune i chiamă Sēdrah, Misah și Avdenago, eară cum se arde ei și se prefac în scrum și cenușe se poate vedē din Nrii 69 și 70 ai „Observatoriului“.

stitutul Henriette Vautier din limba română: din exerciții gramaticale și stilistice. La începutul anului școlastic 1879/80 părinții copiilor din Românie, cari se află în institutul Vautier în numer foarte considerabil își exprimară dorința, ca să le de a copilelor de aici încolo instrucțiune și din geografia și istoria patriei lor, căci altminteră denșii vor fi siliți ași lua copilele lor din institut. În urma aceasta mă înțelegi cu proprietara institutului d. ra Vautier și dēmas considerand, că cele mai multe fețiș din institutul seu sūnt din Românie, în număr de 25, mă rugă să le dau acestora instrucțiune și din geografia și istoria României. Ca mijloc de învățămēt pentru studiul geografiei am întrebuit: „charta României“ de majorul Papazoglu și litografată de A. Bielz și S. Sander, pe care nu se află nici Transilvania, nici o altă țeară, decât numai România singură, și pe care nu se află țip, rit, ca titlu nici „charta Țērilor române vecine“, nici „Dacia modernă.“ Adevērul e, că am vēdūt în mâinele copiilor două charte diferite de a mea, dar n'am observat să se fi aflat pe ele nici titlul „charta Țērilor vecine române“, nici „Dacia modernă.“ Intrebând pe fețișele, cari aveau charta la sine, de unde au dēnșele chartele, imi respuseră, că de acasă, dela păriși. O astfel de chartă se vede, că s'a aflat din greșală la pārete în sala institutului pe timpul esamenului din limba română. În oara din istoria României m'am folosit de manualul „Istoria Românilor“ de Xenopol, profesor la universitatea din Iași, care carte, după cât știu, nu se află între cele oprite.

Brașov în 29 August 1880.

Ioan Popea,
prof. de limba română în institutul „Henriette Vautier“.

Varietăți.

* (Alegeri la congres). În cercul cler. VI, al Dejului s'a ales P. ases. cons. Zacharie Boiu; în cercul cler. VII al Reghenului P. Prof. Simeon Popescu; în cercul cler. V al Abrudului P. Prot. Ioan Gallu.

* (Postal). Cu schimbarea amintită deja în numerul trecut a juncțiunilor călei ferate Cucerdea-Mureș Oșorhei și Copsa-mică-Sibiui s'a schimbat asemenea din 10 Sept. n. și cursul postelor pe liniile: Oșorhei-Bistrița; Sibiui-Alba-Iulia; Sibiui-Brașov; Sibiui-Cisnădie; Sibiui-Turnul roșu și Sbiui-Reșinar precum urmează:

a). Pe linia M.-Oșorhei-Bistrița. Pleacă din M. Oșorhei la 9 dimineața și ajunge în Bistrița la 6 oare 50 min. seara; apoi se întoarce posta dela Bistrița la 9 oare dimineața ajunge în Mureș-Oșorhei la 7 oare seara;

b). Pe linia Sibiui-Alba-Iulia. Pleacă dela Sibiui la 10 oare a. m. și ajunge în Alba-Iulia la 6 oare și 30 minute seara, apoi se întoarce dela Alba-Iulia la 6 oare dimineața și ajunge la Sibiui la 2 oare și 40 min. după am.

c). Pe linia Sibiui-Brașov. Pleacă dela Sibiui la 10 oare dimineața și ajunge la Brașov în cealaltă Ți la 3 oare 45 min. dimineața; apoi se întoarce dela Brașov la 9 oare seara și ajunge la Sibiui în cealaltă Ți la 2 oare 45 min. după ameați.

d). Sibiui-Cisnădie. Pleacă dela Sibiui la ameați și ajunge în Cisnădie la 2 oare după ameați, apoi se întoarce dela Cisnădie la 3 oare dimineața și ajunge la Sibiui la 9 oare 30 minute înainte de ameați;

e). Sibiui-Turnu roșu. Pleacă dela Sibiui la 11 oare a. m. și ajunge la Turnu-roșu la 2 oare 40 minute după ameați, și întorcēnduse dela Turnu-roșu la 4 oare după am. ajunge în Sibiui la 7 oare 40 minute seara;

f). Pe linia Sibiui-Reșinar. Dēla Reșinar pleacă posta la 8 oare dimineața și ajunge în Sibiui la 9 oare 30 minute înainte de ameați, apoi se întoarce dela Sibiui la 2 oare 30 min.

după ameași și ajunge în Reșinar la 4 oare după ameași.

* (Ministrul de comerț) are de carge, a trâmite în America experți, cari să studieze industria americană de mori și de cultivarea de vinuri. Acești experți au între altele să acuireze și vițe lucie de o rezistență mare contra floccerei.

* (Cas de moarte). Ștefan Rusu din Brașov, fost senator și jude pensionat, a reboșat în 29 August st. v. în etate de 45 ani.

* (Legea de dare) conform căreia se încasează contribuții dăce între altele: că spre încasarea dărilor restante execuția numai după expirarea cuartalului respectiv se poate ordina. Pre lângă toate aceste — după cum ne spune „Magyar-Ország” — unu domn, care din întâmplare a plătit darea sea restantă în 22 August în loc de 15 Aug. va se dăca deabia cu vreo săptămână mai târziu, pentru această întârziere fără a fi fost executat sau barēm admoniat, ceea ce, nici nu s'a putut face deoarece cuartalul n'a fost expirat, i s'au luat pentru admiare 10 cr. pentru întârziere percente 42 cr., și spesele de execuție 3 fl. 48, în total suma de 4 fl. v. a. Alt domn, care nu era dator nici o dare fu executat pentru o restanță considerabilă, pre lungă toată dova dipăită: că dănsul nu este în restanță cu nici o dare.

* (O invenție nouă). Un anume Ioan Habics a inventat un mijloc de împedecare, prin care un tren în cea mai mare înălțală a lui se poate sili, ca într-o secundă se stea în loc. Habics voește se facă ministrului de comunicație acest mijloc de împedecare cunoscut.

* (Codicele penal unguresc) care după cum anunțasem deja mai de mult a intrat în viața practică deja cu 1 Septemvre n. a. c. se va traduce și în limba franceză de dl Darest, advocat în Paris și secretar al societății dealo pentru jurisprudența comparativă.

* (A trasnit în Dobrițin) în noaptea din 6 spre 7 Septemvre n. Descărându-se adecă asupra acestui oraș un orcan teribil sub tunete și fulgere trăsnițul a isbit în mijlocul orașului în hornul unei case și nimicindul total s'a descărcat apoi în o altă casă de unde a eșit printr'un pârteț facend prin el o gaură.

* (Limba maghiară în Bosnia). Populaținea din Bosnia — așa ne spune „Pesti Napló” — se arată față cu Unguri foarte intolerantă. Aici deabia cutează cineva a vorbi limba maghiară, pentru că este espus celui mai mare pericul. Corespondentul lui „P. N.” dăce, că dănsul întrebunțând din întâmplare înaintea șefului de poliție din Brod un cuvânt unguresc fu insultat de acesta strigându-i: cum îndrăznesc el (corespondentul) a i spurca biroul cu limba aceasta barbară.

* (Contele Wilhelm Bismarck) a plecat dela Mehadia la Budapesta.

* (Spioni în România). Intre Strunga și Petroșani s'au prins de curând trei persoane, când chiar erau ocupate cu luarea unor planuri despre situația ținutului de acolo. La întrebarea despre caracterul lor acești indiviși s'au numit Profesori din Pesta. S'au găsit la dănsii mai multe carte de stat major și planuri de situaținea a mai multor ținuturi din Carpați și deaceea se presupune că sânt spioni. Ei sânt prinși și cercetarea contra lor curge.

* (Fondul de teatru român.) La dorința manifestă din mai multe părți adunarea societății pentru fond de teatru român, convocată la Sibiu pe 19 și 20 Septemvre, se amână pe 17 și 18 Octomvre st. n. a. c.

Comitetul Societății.

PARTEA ȘTIINȚIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Genesa evangeliilor.

(Studiu biblic).

Ἐπειὴ τὰς γράφας. Ioan 5, 39. (25 Urmare).

D. Evangelia după Ioan. (Urmare).

De o însemnată, am puté dăce, decidetore pentru Evangelia a patra, sânt Ereticii din veacul al doilea.

Valentin și Basilides din jumetatea primă a veacului al doilea, Marcion de pe la mijlocul acestu veac și sectele așa numite „ophitice” conțin o multime de provocări la Evangelia după Ioan. Căci dacă în prima jumetate a veacului al doilea, curind după moartea Apostolului, în biserică ar fi existat cea mai mică îndoială în privința autenticității Evangeliei după Ioan, Apologetii, cari au scris în contra Ereticilor, n'ar fi avut decât să deneghe acestora autoritatea scrierii la care ei se provocau. Ba, dacă ar fi existat atare îndoială, ei ca apărători ai ortodocsismului trebuiau să se pronunțe asupra acestei mari întrebări. Ei însă în toate scrierile lor susțin autoritatea scrierii, pe care se bazează contrariilor lor, o susțin pentru că aceasta era convingerea universală lățită prin contemporanii Apostolului Ioan.]

Scrutările asupra autenticității Evangeliei le putem încheia constatând că din toate punctele de vedere este deplin sigur că scriitorul Evangeliei a patra este Apostolul Ioan.

După această lungă și obsitoare excursiune critică, să esaminăm pe scurt care a fost.

1. Causa scrierii. Învețaturile populare ale lui Iisus s'au fost predicat cu graul și în scris. Prin aceste însă s'au fost predicat indirect și învețaturile despre Christos. Învețaturile despre Christos însă, atât din Evangeliile sinoptice, cât și din Epistolele lui Pavel, au fost menite în prima linie a face o puternică impresiune asupra inimii celei simple a mulțimei, făcându-o să recunoască în Christos o ființă extraordinară, dăcească. N'au fost însă în stare a mulțami spiritul scrutătoriu al filosofilor. Filosoful, păgân sau iudeu, chiar ajuns la credința că Iisus a fost o ființă dăcească, rămânea în nedumerire asupra întrebării: cum se împacă Dăceirea cu omenirea în o singură ființă, — ce însemnată și ce poziție compete lui Iisus Christos în Dumneșeire?

La aceste și asemenea întrebări învețaturile de până aci nu dedeau respuns liniștitoriu. Această nesiguranță, această lipsă de lămurire a înstrăinat și pe cel ce începuse a crede.

Mulți Iudei, în ameteala așteptărilor lor mesianice la început au primit credința că Iisus este Messia, fără a întreba mai departe despre „cum?” Aceasta și altele multe avea să le lămurească imperația lui Dăce, carea se aștepta cu impaciță. Dar imperația lui Dăce, așa cum au așteptat-o Iudeii, n'a sosit, ci în locul așteptatei imperații dăcești, Iudeii au vedut pustierea Palestinei și ruina Ierusalimului. Ameteala a evaporat, rămânend numai întrebătorul „cum?”

Posiția Păgânului nu era mai favorabilă. Dedați cu revelații dăcești, ba chiar așteptând aretarea unei Dăceiri necunoscute, ei au cređut în Dăceirea lui Iisus Christos, în puterea minunilor ce le-a fost sevirșit și învețaturilor, ce le-v fost propagat. Ei au cređut, pentru că faptele lui Iisus corespundeau primelor lor așteptări. Și lor însă li s'a fost pus în perspectivă apropiata imperația a lui Dăce, și prin aceasta respuns la toate nedumeririle. Întărduind sosirea impera-

ției lui Dăce, întrebarea „cum?” și o puneau tot mai mulți, cu tot mai multă serioșitate.

Afirmările lui Pavel, că Iisus este fiul lui David ⁹³⁾, prin carele Dăce a zidit lumea ⁹⁴⁾, și carele este chipul lui Dăce ⁹⁵⁾, căruia prin urmare li compete adoraținea dăcească, ca și lui Dăce Tatal — au mai contribuit la dificultatea respunsului. Cum? Christos să fie fiul al lui Dăce, și fiul al omului? să fie om și totuși prin el să se fi făcut lumea? să fie om, și ca atare persecutat, batjocurit, chinuit, omorât, și totuși înălțat la Dăce și asemenea lui Dăce? Cum? El asemenea cu Dăce, stând de-a dreapta Lui? prin urmare dăce Dăce? Acestia nu se puteau împăca cu raținea ⁹⁶⁾.

Oamenii dedați să cugete rece, neputend ajunge la ecuilibrarea și împăcarea acestor antiteze, respundeau creștinilor, că toată predica lor despre Christos și mântuirea lui cu crucea este o nebulie ⁹⁷⁾. Alții însă cercau cu ajutorul speculaționilor filosofice să netească munții ce începuseră a se ridica pe terenul creștinismului. Primii uori cari anunție furtunile ce se pornesc asupra creștinismului!

Încercările aceste însă neputend pătrunde în profunditatea întrebării, deveniră unilaterale: sau susținend Dăceirea lui Christos cu abandonarea omenirii lui, sau abandonand Dăceirea și susținend omenirea lui. La început aceste încercări se făcură prin predice evangelică, imitand pe Apostoli ⁹⁸⁾, a oarea s'ap a afla trecere folosindu-se chiar de recomandări fabricate, puse sub autoritatea vre-unui Apostol ⁹⁹⁾, și numai a rare ori prin câte o epistolă fabricată și pusă sub numele lui Pavel ¹⁰⁰⁾.

Spre sferșitul vieței sale, Pavel priveșce cu durere la aceste încercări periculoase, din cari vede, că se vor nasce mari încercături pentru creștinism ¹⁰¹⁾ și neputendu-le pune stavilă, se mulțamește de o parte a apela la tăria în credință a creștinilor, de alta a fulgera cu anatema pe accia, cari prin încercările lor aduceau viața creștinismului în primejdie ¹⁰²⁾.

Apostolul Pavel a murit și creștinismul a ramas în fața unei furtune ce-l amenința tot mai serios. Filosofia apucase să se ocupe cu ideile creștinismului. Oamenii încep a-și propaga ideile și sistemele lor filosofice nu numai verbal, ci și în scris în formă de Evangelii. Ei folosesc Evangeliele scrise ale Apostolilor spre a fabrica din tr'inesele altele, în cari să-și întemeeze sistemele lor ¹⁰³⁾.

După cum acești filosofi erau de origine Iudei sau Păgani: astfel își desvoltar și doctrinele lor. Cei din Iudei au pus persoana și învețaturile lui Iisus în legătură cu moșaimul și teologia lui, cei din păgani sau cu platonismul și misterioșofia sau cu parsnismul și dualismul. Cei dintăi, sub nu-

mele de „Ebioniti” susțineau omenirea, dar numai omenirea lui Christos, lăpedand Dăceirea lui; cei de al doilea „Gnosticii” susțineau Dăceirea lui Christos, denegându-i omenirea. Cei dintăi învețau că Iisus a fost Messia, dar numai ca om, și numai în cât a învețat în calitate de profet, — pentru ei moartea lui Messia era scandală. Cei de al doilea învețau, că Messia (Christos), ca ființă dăcească este una și Iisus, ca ființă omenescă este alta; că Christos s'a pogorit asupra lui Iisus cu ocașiunea botezului, că dela acest dat a condus pe Iisus în activitatea lui până la cruce, unde apoi l'a părășit, reîntorcându-se iarăș în sferele cereșci; — pentru ei moartea lui Christos era o imposibilitate.

În chipul acesta filosofia, respunđend la întrebarea de sus „cum?” pregătea perirea creștinismului amenințându-l cu disolvare în două secte filosofice fantastice.

Acum nu se mai tracta de periculi în o provincie creștină, ca bună oară în Iudea pe timpul lui Mateiu, nu de eucerii, ca pe timpul lui Marcu și Luca, ci de însașă baza existenței creștinismului peste tot.

Viața lui Iisus era amenințată până la estrem de armele cele nimicitoare ale filosofiei.

În aceste impregiurări atât de critice, dacă mai putea fi vorba de existența creștinismului, era absolut necesar ca o mare autoritate să-i vină întru ajutoriu deslegând întrebarea nimicitoare „cum?”, și prin aceasta delatărând periculi, ce'l amenințau cu sfășiere.

O astfel de autoritate, o adeverată autoritate normativă, o putea ave numai un apostol, unul carele a cunoscut tare de aproape pe Iisus, și a fost martur al învețaturilor și faptelor lui, și carele prin urmare singur era competent a se pronuncia definitiv asupra întrebărilor, ce subciumau creștinetea.

În Efes, în Asia mică, mai era încă în viață betrânul Apostol Ioan, carele a viețuit până pe timpul lui Traian (98—117) ¹⁰²⁾.

Cine deci putea fi mai competent de căt dănsul să vină în ajutoriu creștinismului, de căt dănsul, carele după Sinopticii vedem că a fost unul din cei trei învețari, cari formau societatea cea intimă a lui Iisus?

De la dănsul se și aștepta, ca cu întreaga sa autoritate să scape viața creștinismului. Și dacă dănsul, îndemnat de pericolul suprem, s'ar fi simțit îndemnat a pași pe arenă: el trebuia să țină cont de impregiurările cele atât de critice, în cari se afla creștinismul. (Va urma).

¹⁰²⁾ Ireneu adv. haeres. III, 3, 4.

Bursa de Viena și Pesta din 11 Septemvre 1880

	Viena	Pesta
Renta de aur	109.45	109.50
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	82.60	88.—
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	99.25	99.25
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	86.25	86.75
Imprunatul drumurilor de fer ung. Obligatiuni ung. de rescumpărare pămentului	125.—	124.50
Obligatiuni ung. cu clausulă de sorșire	95.—	95.—
Obligatiuni urbane temeș. cu clausulă de sorșire	94.25	94.25
Obligatiuni urbane temeșane	95.50	93.25
Obligatiuni urbane transilvane	93.—	93.—
Obligatiuni urbane croato-slavo-venice	94.—	94.—
Obligatiuni ung. de rescumpărare deicei de vin	94.50	94.—
Datorie de stat austriacă în hărtie	72.70	72.60
Datorie de stat în argint	73.75	73.70
Renta de aur austriacă	83.35	83.25
Sorși de stat dela 1860	132.—	132.50
Acțiuni de bancă austro-ung.	820.—	827.—
Acțiuni de credit austr.	287.60	288.60
Acțiuni de bancă de credit ung.	259.25	259.50
Sorși unguresci de fer cu premii	111.25	111.25
Sorși de regularea Tisei	109.20	103.75
Argint	5.62	5.63
Galbin	9.38	9.38
Napoleon	58.05	57.05
100 marce nemțese	118.—	118.05
London (pe polița de trei luni)		

⁹³⁾ Rom. 1, 3.
⁹⁴⁾ Colos. 1, 16.
⁹⁵⁾ Colos. 1, 15.
⁹⁶⁾ Credner K. A. Das Neue Testament nach Zweck, Ursprung und Inhalt, Giesen 1843. Tom. II pg. 249 seqq.
⁹⁷⁾ I Cor. 1, 18. 23. 2, 14.
⁹⁸⁾ Gal. 1, 7 seqq. II Corint. 11, 3, 4. 13 seq. Tit. 1, 10. II Timot. 2, 8, 3, 6 seq. ș. a.
⁹⁹⁾ II Corint. 3, 1.
¹⁰⁰⁾ II Tessal. 2, 2. Din acest incident Apostolul Pavel, spre a credința pe cetitori despre autenticitatea scrierii sale, află de lipsă a accentua, că însuș a scris cu mâna sa (I Cor. 16, 21. Colos. 4, 18. II Tess. 3, 17).
¹⁰¹⁾ I Timot. 4, 1. seq. II Timot. 3, 1, 2. 6, 4, 3 seq.
¹⁰²⁾ I Corint. 16, 22. Galat. 1, 8 seq. I Timot. 1, 19 seq.
¹⁰³⁾ De aci mulțimea de Evangelii apocrif și pseudopiege, de cari aflăm numai amintire la s. s. Păriși, ca Evangelia Evreilor, a lui Kerinth, Karpokrates, Basilides, Valentin, a Egiptenilor ș. a., cari dacă nu toate, cel puțin mare parte își au originea în veacul I creștinesc.

Economic.

(Starea recoltei) în unele comitate ale Ardealului e următoarea:

În comitatul Sibiului și adevă: în cercul Sibiului produsele de toamnă și primăvară din pricina timpului slab nu s'au putut strânge de pe câmp; grânele de toamnă și secările sunt cam slăbuțe; grânele de primăvară au început a crește în unele locuri, preste tot însă recolta se poate numi bună. Cucuruzul deși a cam pătimit totuși este frumos, cartofii însă au început a puteți. Fân este puțin. În cercul Nocrichiu-lui atât grânele și secările, cât apoi și ove-sele sînt de mijloc; cucuruzul e frumos, cartofii însă și pe aici au început a puteți.

În comitatul Brașovului și a-nume: în cercul Brașovului fructele din pricina ploilor nu s'au putut strânge de bună vreme de pe câmp și așa paguba este considerabilă, cu deosebire în fân și cartofi, cari ambele au început a puteți. Cucuruzul e frumos. Asemenea stă rău în grânele și secările precum și cu cartofii atât în cercul superior, cât și în cel inferior, unde aceste prin ploile îndelungate au suferit pagube mari. În ambele aceste cercuri însă cucuruzele și oveșele sînt foarte frumoase.

În comitatul Târnavei mari și anume în cercul Husușului sămănăturile de primăvară sînt frumoase, grânele însă și secările dau o recoltă de mijloc slabă. În cercul Agnizei-Bărgășii recolta granelor este bunășoară deși aceste au suferit mult prin ploile din urmă. Și ovșul pe aici este frumos și bun, însă promite un cules bun. În cercul Cohaalmului grânele și secările au stat multă vreme pe câmp și au suferit prin ploile îndelungate, sămănăturile de primăvară însă sînt frumoase, cucuruzele cu deosebire precum oveșele sînt o recolta bună, precum cartofii și fânul sunt de tot slabe, pentru că a început a puteți.

În comitatul Bistriței preste tot locul stă rău cu recolta în toate fructele. Grânele și secările au început a încoți în clăi, oveșele s'au înegrit, cucuruzele sînt slabe. Asemenea miserabil stă lucrul și cu sămănăturile din comitatul Hunedoarei. Aici grânele, secările, oveșele, cucuruzele și fânurile sînt foarte slabe. Numai cartofii de mirare sînt frumoși și au pătimit până acum foarte puțin.

Extras din foaia oficială „Budapesti Közlöny.”

Licitățuni: în 4 Septemvrie imob. lui Nicolau Băcilă în Ucea de jos (judec. cerc. Făgăraș); în 23 Septemvrie imob. d-ului Michail Miskolczy în Dioszeg (judec. cerc. Szekelyhid); în 23 Septemvrie imob. Rosei Kolozsi în Boița (judec. cerc. Baia de Criș); în 6 Octomvrie și 6 Noemvrie imob. lui Michail Weber și soți în Orășie (trib. Deva); în 17 Septemvrie imob. soției lui Ioan Mara în Diod; în 18 Septemvrie imob. lui Ioan Irutz și soți în Dornald; în 16 Septemvrie imob. lui Vasilie Moldovan în Gioaj (judec. cerc. Aiud); în 29 Septemvrie imob. lui Stefan Schiller în Amnaș (trib. Sibiul); în 8 Octomvrie și 9 Noemvrie imob. lui Vilhelm Walther în Reghen (judec. cerc.); în 12 Octomvrie și 12 Noemvrie imob. soției lui Ioan Kerek în Viștea (trib. Cluj); în 20 Octomvrie imob. lui Toma Manasiu în Măgheruș (trib. Deva); în 21 Septemvrie imob. lui Ludovic Conrad în Diod (judec. cerc. Aiud).

Nr. 222. 2-3

CONCURS.

Fiind vacante două posturi de învățători la școala populară gr. or. Ocna superioară (Vizakna), pentru ocuparea acestora se scrie concurs cu termen până la 21 Septemvrie a. c. inclusive.

Emolumentele împreunate cu fiecare din aceste posturi sînt:

1. În bani un salariu de 150 fl. v. a. platibil în rate lunare.
2. Câte (3) trei orgii de lemne, din care are să se încălzească și școala.

Doritorii de a ocupa ori care din aceste posturi, au ași susțerne petițiunile lor concursuale, până la termenul susindicat, Praconoratului oficiului presbiterial în Mercurea, instruite

conform „Statutului organic“ și dispozițiilor concursuale.

Ocna-Sibiului în 24 August 1880.

Comitetul parochial.

Vidi: I. Droc m. p., I. Henteș m. p., adm. prot. paroch și preș. al comit.

Nr. 148. 3-3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci la școlile confesionale devănite vacante în comunele din: Livezeni și Nucșoara în presbiteratul tractului Hațeg se deschide prin aceasta concurs cu termenul până la 16 Septemvrie a. c. și anumiți:

1. În comuna Livezeni cu salariu anual de 200 fl. v. a. cortel și lemne focale;
 2. În Nucșoara cu salariu anual de 240 fl. v. a. cortel și lemne focale.
- Doritorii de a ocupa aceste posturi au ași eșterne petițiunile lor bine instruite în sensul prescrierilor din „Statutul organic“ la subscrierul până la termenul sus amintit.

Hațeg 15 August 1880.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Raț m. p.,
presb.

CONCURS.

Pentru ocuparea postului vacant de învățătoriu la școala noastră gr. or. din Roșia presbiteratul gr. or. al Sibiului II. prin aceasta se scrie concurs cu termenul până în 18 Septemvrie st. v. a. c.

Emolumentele împreunate cu acest post sînt:

1. Salariul anual în bani gata 80 fl. v. a.
 2. Cuartir liber în edificiul școlii, și lemne de încălțit câte trebuie.
- Doritorii de a ocupa acest post au săși astearnă petițiunile lor instruite conform statutului organic oficiului presbiterial gr. or. al tractului Sibiului al II. până la termenul sus indicat

Roșia, 24 August 1880.

În conțelegere cu oficiul presbiterial.

3-3
Comitetul parochial.

Nr. 209. 3-3

CONCURS.

Devenind postul de învățătoriu în comuna bisericască Știna protopresbiteratul Ungurașului, pentru ocuparea acestuia se scrie concurs până la 21 Septemvrie a. c.

- Emolumentele sînt:
1. În bani 80 fl. v. a.
 2. În bucate 40 vici, cucuruz sfărmat după măsura cea veche.
 3. Fonți de lumină 3.
 4. Lemne de foc 3 orgii, din care se încălzește și școala.
 5. Cuartir și grădină de legumărit.
 6. 3 conți de hârtie.

Dela concurenți se cere atestat de calificățune, și să fie de religieuna gr. or. asternânduși petițiunile la subscrierul până la termenul prefript.

Fizeș-Sănpetru, 31 Iulie 1880.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Petru Roșca m. p.,
protopresbiter.

Nr. 217.—1880. 3-3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățător la școala populară gr. or. din Apoldul inferior, presbiteratul Mercurei se scrie concurs cu termenul de o lună de zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sînt:

- un salariu anual de 100 fl. v. a.
- Concurenții au săși adreseze suplicile lor instruite conform Statutu-

lui organic și regulamentului congregsual la subsemnatul în termenul arătat.

Mercurea, 21 August 1880.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Droc m. p.,
adm. protopresbiteral.

Nr. 20. 3-3

CONCURS.

La școala capitală normală gr. or. din S. Sebeș au devenit trei posturi vacante; pentru a căror întregire se deschide concurs, cu termen până la 21 Septemvrie a. c. s. v. când va fi și alegerea.

Emolumentele împreunate cu aceste posturi sînt: salarii anuali de câte 300 fl. v. a. eară după doi ani de servii 350 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi au ași așterne petițiunile lor instruite conform prescrierilor statutului organic și a regulamentului congregsual din 1878 §. 67. și că a absolvat cel puțin 6 clase gimnasiale.

Concurenții vor avè săși tină strane Dumineca și în Sărbători, pentru aceea au a se prezenta în vre-o Duminecă în biserică, pentru ași arăta desteritatea în cântări și tipic.

Petițiunile să se adreseze P. O. Domn Ioan Tipeiu presbiter în S. Sebeș.

Din ședința comitetului parochial gr. or. ținută în S. Sebeș 24 August 1880. În conțelegere cu inspectorul districtual scolar.

Comitetul parochial.

Nr. 144. 3-3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățător la școala confesională gr. or. din Chezdiu Mărtinș presbiteratul Trei scaunelor, se deschide concurs până la 21 Septemvrie a. c.

Emolumentele sînt:

1. În bani computat venitul total 150 fl. v. a.
2. Cuartir liber, folosirea grădinei de legumi, și lemne de încălțit și anume:

a) Dela 65 familii câte 1 fl. v. a. pentru cantorat 65 fl. și dela 18 văduve à 50 cr. 9 fl. v. a.

b) a treia parte din venitul stolar 40 fl. v. a.

c) dela 36 școlari à 1 fl. 36 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa acest post au a se adresa cătră subscrierul până la termenul de sus în sensul Statutului organic și a regulamentului provisoriu pentru învățământ.

Bretcu în 19 August 1880.

Spiridon Demian m. p.,
adm. presb.

Nr. 217.—1880. 3-3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățător la școala populară din Mag, presbiteratul Mercurei se scrie concurs cu termenul de o lună de zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sînt:

- un salariu anual de 120 fl. v. a. cortel și lemnele trebuincioase.
- Concurenții săși adreseze suplicile lor instruite conform Statutului Organic și regulamentului congregsual la subsemnatul în termenul arătat.

Mercurea în 21 August 1880.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Droc m. p.,
adm. presbiteral.

Nr. 152.—1880. 3-3

CONCURS.

În urma înaltei încuviățări consistoriale din 28 Iunie a. c. Nr. 1961 B. pentru acuparea stațiunei de ca-

pelan lîngă neputinciosul paroch Petru German din Botez, presbiteratul gr. or. al Murășului, se deschide concurs cu termenul până în 25 Septemvrie a. c. st. v.

Emolumentele împreunate cu această stațiune sînt:

1. Terțialitatea din porțiunea canonică precum și din stolă, carea în bani face suma aproximativă 179 fl. v. a.

2. Capelanul va avè a fi și învățătoriu provisoriu, pentru care încă va avè salariu deosebit, anume: dela circa 60 de copii obligați pentru fie care câte o măsură de cucuruz (a 16 cupe).

Ceice doresc a ocupa această stațiune au ași așterne suplicile instruite conform regulamentului sinodal din 1873.

Oficiul presbiteral scris.

Dat Săn-Benedic, 14 August 1880.

În conțelegere cu concernentul comitet parochial.

Artemie Crișan m. p.,
adm. pprosb.

Nr. 39.—1880. 3-3

CONCURS.

Devenind vacantă stațiunea învățătorescă la școala confesională gr. or. din opidul Huniedoara, presbiteratul Hațegului, pentru ocuparea acestui post, se scrie prin aceasta concurs cu termenul până la 18 Septemvrie st. v. a. c.

Salariul anual este 250 fl. v. a. cuartir în edificiul școlii și grădină de legumi, cele din urmă computeate în 50 fl. v. a. la olaltă dară 300 fl. v. a.

Concurenții la acest post învățătoresc au săși trimită petițiunile instruite conform „Statutului Organic“ și a „regulamentului congregsual“ dela 1878 comitetului parochial gr. or. din Huniedoara la adresa Domnului presbiter Ioan Raț, inspector scolar tractual în Hațeg, până la ziua sus arătată.

Huniedoara, 10 August 1880.

În conțelegere cu Dl presbiter tractual.

Comitetul parochial.

Anunțiu. 1 [52]

Aritmetica elementară de Domețiu Dogariu și Ioan Dariu se află acum în proprietatea subscrierului și anume:

Partea I-u, cu numerii 1—100 pentru începătorii din anul al doilea. Prețul unui esemplar 25 cr.

Partea a II-a, cu numerii 1—1000 pentru începătorii din anul al doilea. Prețul unui esemplar e 25 cr.

Partea a III-a, cuprînd cele 4 operațiuni fundamentale verbal și în scris a) cu numerii întregi de o numire b) cu numerii decimali și c) cu numerii de mai multe numiri, pentru începătorii din anul al patrulea. Prețul unui esemplar e 35 cr.

Partea a IV-a, pentru începătorii din anul al cincilea și al șaselea se află sub presă.

Toate aceste manuale se pot trage desdrept prin ori-care librărie.

Brașov în 9 Septemvrie 1880.

Heinrich Zeidner,

librar. (Tergul grăului Nr. 553).

Ernatic de vite.

Pe moșia Darabani, județul Dorohoi, găsindu-se fîn de cea mai bună calitate și pășune irbelșugată și întinsă, — moșii cu oi, cai, sau ori-ce alt soi de vite sînt primiți la ernatic cu condițiunile cele mai favorabile. Atât în privirea îndemănarilor cât și a prețului a se adresa direct la Curtea moșiei.

[51] 2-6